

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1965/42

Karar Sayısı:1966/30

Karar günü:28/6/1966

Resmi Gazete tarih/sayı:28.6.1967/12633

İtiraz yoluna başvuran: Akdeniz Bölge Komutanlığı Askeri Mahkemesi.

İtirazın konusu: Askeri Ceza Kanununun 169. Maddesinin Anayasa'nın 30. Maddesine aykırı bulunduğu kanısı ile Anayasa 'nın 151 maddesine dayanılarak Mahkememize başvurulmuştur.

I- OLAY :

Firar halinde iken tutulup yeniden kaçmasını önlemek ve disiplini sağlamak üzere hakkında Askerî Ceza Kanununun 169. maddesine dayanılarak muvakkat tevkif işlemi uygulanan ve bulunduğu disiplin cezaevinden tekrar kaçan sanık er, Akdeniz Bölge Komutanlığı Askerî Mahkemesi Askerî Savcılığının 25/8/1965 günlü ve 965/714-216-56 sayılı iddianamesiyle ve Türk Ceza Kanununun 298. maddesinin ikinci fıkrası gereğince cezalandırılması istemiyle mahkemeye sevk edilmiş; 1965/169 esas sayısını alan dâvanın duruşmasında, askerî savcı 169. maddenin Anayasa'ya aykırılığını ileri sürdüğünden Mahkeme bu iddianın ciddiliği kanısına vararak dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve duruşmanın başka bir güne bırakılmasına 14/10/1965 gününde karar vermiştir.

III- İTİRAZ KONUSU HÜKÜM

Askerî Ceza Kanununun 169. maddesi şöyledir :

"Disiplinin temini için tevkif selâhiyeti :

"Madde 169- 168 için madde hükümlerini bozmamak şartıyla, her mafevk emri altında olmayanları da disiplinin temini için muvakkat olarak tevkif etmeğe veya ettirmeğe selâhiyetlidir. Ancak bu tevkif keyfiyeti gün ve saatiyle derhal mevkufun disiplin âmirine bildirilmelidir."

IV- MAHKEMENİN DAYANDIĞI ANAYASA HÜKMÜ

Mahkemenin, gerekçesine dayanarak yaptığı Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 30. maddesinin birinci fıkrası şöyledir :

"Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler ancak kaçmayı veya delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadiyle veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunla gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Tutukluluğun devamına karar verilebilmesi aynı şartlara bağlıdır."

V- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi içtüzüğünün 15. maddesi gereğince 2/11/1965 gününde yapılan ilk incelemede Mahkemenin 22/4/1962 günlü ve 44 sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca gerekli belgeleri gönderdiği ve dosyada eksik bulunmadığı görüldüğünden işin esasının, iptali istenilen hükmün, Mahkemenin bakmakta bulunduğu dâvada uygulanacak bir hüküm olup olmadığı konusu ile birlikte incelenmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

VI- ESASIN İNCELENMESİ

İtirazın esasına ilişkin rapor, Mahkemenin 20/10/1965 günlü ve 1965/375 sayılı yazısı ve ekleri, Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen hüküm dayanan ve konuyu ilgilendiren Anayasa hükümleri, bunların gerekçeleri ve bunlarla ilgili Meclis görüşme tutanakları okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

1- Askerî Ceza Kanunu'nun 169. maddesinin Mahkemenin uygulayacağı hükümlerden olup olmadığının tartışılması

Esasın incelenmesine geçilirken 2/11/1965 günlü ara kararı gereğince Askerî Ceza Kanununun 169. maddesinin Akdeniz Bölge Komutanlığı Askerî Mahkemesinin bakmakta bulunduğu 1965/169 esas sayılı dâvada uygulayacağı hükümlerden olup olmadığı görüşme konusu yapılmıştır. Anayasa'nın 151. maddesi mahkemelere, ancak bakmakta oldukları dâvalarda uygulayacakları hükümler dolayısıyla Anayasa Mahkemesine başvurma yetkisini tanıdığı için önce bu sorunun çözümlenmesi gerekir.

Üyelerden Asım Erkan, Fazıl Uluocak, Avni Givda ve Ahmet Akar "1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 169. maddesinin Mahkemenin bakmakta bulunduğu dâvanın konusu olan" disiplin cezaevinden firar "suçu işlenmeden önce İskenderun Deniz Er Eğitim Merkez Komutanlığınca uygulanmış olduğunu esasen bu maddenin mahkemelerce değil, sadece üst'lerce uygulanabileceğini, sanık erin Türk Ceza Kanununun 298. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca cezalandırılması istemiyle Mahkemeye sevk edildiğini, bu maddenin bir suçtan dolayı kanun dairesinde tutuklandıktan sonra kaçanların cezasını belirttiğini Mahkemenin sanığın sadece kanun dairesinde tevkif edilmiş olup olmadığını ve kaçma eyleminin ikinci fıkrada yazılı şekillerde işlenip işlenmediğini araştırmak durumunda bulunduğunu, Askerî Ceza Kanununun 169. maddesinin uygulanmasının söz konusu edilmeyeceğini şu hale göre de itirazın, Mahkemenin yetkisizliği yönünden reddi gerektiğini" ileri sürmüşlerdir.

Türk Ceza Kanununun 298. maddesinin uygulanabilmesi için tutuklanmanın bir suçtan dolayı kanun dairesinde yapıp yapılmadığının araştırılması gerekir. Olayda, tutuklama Askerî Ceza Kanununun 169. maddesine dayanılarak yapılmıştır. Mahkeme, Türk Ceza Kanununun 298. maddesini Askerî Ceza Kanununun 169. maddesiyle birlikte ele almak zorunluğundadır. Çünkü 298. maddenin tek başına uygulama yeri yoktur. Böyle oluncada 169. maddeyi, Mahkemece uygulanacak hükümler arasında saymak gerekir. Aksini düşünmek, uygulama kavramını son derece daraltmak ve Anayasa'nın 151. maddesini güç işler bir duruma getirmek olacaktır. Bu nedenlerle çoğunluk, tartışma konusu görüşü benimsememiş ve Mahkemenin, Askerî Ceza Kanununun 169. maddesini itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine getirmeğe yetkili olduğuna, Asım Erkan, Fazıl Uluocak, Avni Givda ve Ahmet Akar'ın muhalefetleriyle ve oyçokluğu ile karar verilmiştir.

2- İtiraz konusu hükme ilişkin bir dâvanın daha Önce reddedilmiş bulunmasından doğan durumun tartışılması.

İtiraz konusu 169. madde, daha önce 1963/132 sayılı dâva dosyasıyla Mahkememizce incelenmiş ve hükmün Anayasa'ya aykırı bulunmadığı sonucuna varılarak dâvanın bu hükme yönelen bölümünün reddine 28/67 1966 gününde 1966/29 sayı ile karar verilmiştir.

Görüşmelerin başında Üyelerden Muhittin Gürün, 169. maddenin Anayasa'ya aykırı olmadığı hakkında daha önce karar verilmiş olduğundan, Anayasa Mahkemesi kararlarının kesinliğini ve bağlayıcılığını belirten Anayasa hükmü karşısında bu maddenin yeniden inceleme ve karar konusu olamayacağını ileri sürmüştür.

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları, karar tarihinde ve eğer ayrıca yürürlük günü belirtilmişse o günde, iptal edilen hükümleri yürürlükten kaldırır.

Bu yolla yürürlükten kaldırılmış olan hükümlerin de Anayasa Mahkemesince yeniden incelenmesi düşünülemez. Dâvanın veya itirazın reddi ile sonuçlanan kararların birincilerden farklı nitelikte olduğu meydandadır. Bunlara konu olan hükümler, yürürlükte kalmış ve kararlar belirli durumlara ve şartlara dayanmakta bulunmuştur. Durumların ve şartların değişmesi halinde sonucun da değişik olması gerekir. Böyle bir değişimin bulunup bulunmadığının da ancak inceleme sonunda anlaşılabilceğinde şüphe yoktur. Kaldı ki incelenecek olan eski dâva ve itiraz değil, yeni bir dâva veya itirazdır. Aksini düşünmek; bir kısım hükümleri imtiyazlı duruma getirmek; ilgililerin bunlar aleyhine dâva açma yetkilerini önlemek; hukukî görüşleri dondurup ebedileştirmek olur. Daima ileriye ve ilerlemeyi hedef tutan Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının böyle bir ereği bulunduğu düşüncesini destekliyecek, doyurucu bir kanıtın ileri sürülmesi mümkün değildir.

Şu duruma göre Askerî Ceza Kanununun 169. maddesine yöneltmiş bir dâvanın evvelce reddedilmiş bulunmasının, aynı hükmün bu itiraz dolayısıyla yeniden incelenmesine engellik edemeyeceğine Muhittin Gürün'ün muhalefetiyle ve oyçokluğu ile karar verildikten sonra esasın görüşülmesine başlandı.

3- 169. maddenin tartışılması

28/6/1966 günlü ve 1963/132 1966/29 sayılı kararın gerekçesinde de belirtildiği üzere:

Askerî Ceza Kanununa göre disiplin cezasının verilmesinde, önce en yakın ve gerektiğinde daha yükseği olmak üzere, ancak disiplin âmirleri yetkilidir. (Madde 170) Âmir olmayan üstlere bu yetki tanınmamıştır. Bununla birlikte daima ve her yerde disiplin kurma ve koruma her rütbeliye düşen bir görevdir. (4/1/1961 günlü ve 211 sayılı Kanun Madde 75) Çünkü disiplinin, askerlik hizmetinde Ölüm, kalım derecesinde önemi vardır. İtiraz konusu madde işte bu görevin yerine getirilme şeklini göstermekte; askerlik disiplinini bozan bir olayda üstlerin, emirleri altında bulunmayanlara doğrudan doğruya disiplin cezası vermeğe yetkili olmayışlarından doğabilecek sakıncaları gidermektedir Maddenin işleyebilmesi için disiplinin sağlanmasının gerekli oluşu ve müdahalede böyle bir maksadın güdülüğü şarttır, "Disiplin sağlanması için" deyimini, hükmün ereğini ve kapsamını açıkça ve kesinlikle çizmektedir. Bu disiplini bozan eyleme, olayı gören bir üst'ün el koyması, eylemi durdurması ve disiplini yeniden kurması demek olup disiplin hukuku kapsamına giren bir davranıştır ve Anayasa'nın 30. maddesinde kabul edilen kavramı içinde tutuklama ve yakalama ile hiçbir ilgisi yoktur. Hükmün, Askerî Ceza Kanununun disiplin cezalarına ilişkin 2. kısmının aynı başlığı taşıyan 2. babı ...için yer alışı ve ceza hukuku kapsamına giren tutuklamanın 353 sayılı ve 25/10/1963 günlü Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 1. kısım 10. bölümü ile düzenlenmekte oluşu da bu görüşü ayrıca desteklemektedir. Bilindiği üzere tutuklamaya ve yakalamaya ilişkin hükümlerin yeri, ceza Kanunları değil, usul kanunlarıdır. Askerî disiplinin korunmasını sağlamak için yapılacak tutuklamaların 353 sayılı Kanunun 71. maddesinin (c) bendi ve 69. maddesiyle düzenlenmiş ve yetkinin mahkemelere verilmiş bulunması ortaya itiraz konusu hükümle bir çelişme çıkarmış değildir. Çünkü 169. maddenin, yukarıda da belirtildiği gibi, tutuklama ile ilgisi yoktur. Nitekim eski 22/5/1930 günlü ve 1631 sayılı Askerî Mahkeme Usulü Kanununda da askerî disiplinin korunması için tutuklama hükmüne yer verilmiş ve bu konuda adli âmirlere yetki tanınmış bulunuyordu (Söz geçeni kanun : Madde 105/1/C ve 104). 169. maddede "muvakkat tevkif, mevku" gibi hükmün ereğini aşan deyimlerin yer alışı, bunların sadece sözlük anlamları ile kullanılmış olmalarını akla getirir. Aksini düşünmek kendini apaçık gösteren bir erek ve anlamı, sözcüklerin dar kalıbına göre biçime sokmak olur ki böyle bir tutum hukukta olumlu, makul bir yol değildir. Eğer 169. maddenin niteliği ve kapsamı bakımından yanlış anlamlar ve

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

uygulamalar olmuşsa, böyle bir durumun, hükmün gerçek anlam ve kapsamını değiştirmesi düşünülemez.

Özetlenecek olursa : 169. maddenin Anayasa'ya aykırı bir yönü yoktur; itirazın reddi gerekir. Üyelerden Asım Erkan, Celâlettin Kuralmen, Hakkı Ketenoğlu ve Muhittin Gürün bu görüşe, İhsan Keçecioglu ve Muhittin Taylan da gerekçeye katılmamışlardır.

VII- S O N U Ç

Askerî Ceza Kanununun 169. maddesi Anayasa'ya aykırı bulunmadığından itirazın reddine Üyelerden Asım Erkan, Celâlettin Kuralmen, Hakkı Ketenoğlu ve Muhittin Gürün'ün muhalefetleriyle ve oy çokluğu ile 28/6/1966 gününde Anayasa'nın 151. ve 152 maddeleri gereğince karar verildi.

Başkan Lütfi Akadlı	Üye Asım Erkan	Üye İbrahim Senil	Üye İhsan Keçecioglu
Üye Salim Başol	Üye Celalettin Kuralmen	Üye Hakkı Ketenoğlu	Üye Fazıl Uluocak
Üye Sait Koçak	Üye Avni Givda	Üye Muhittin Taylan	Üye Recai Seçkin
Üye Ahmet Akar	Üye Muhittin Taylan	Üye Lütfi Ömerbaş	

MUHALEFET ŞERHİ

1- Askerlik görevini ifa etmekte olan bir er, kıt'asından kaçarak Askeri Ceza Kanununun 66 ncı maddesindeki firar suçunu işlemiş, garnizonunun bulunduğu İl'den başka bir İl'de yakalamp görevli Askerî Mahkemeye sevkedilmek üzere garnizonunun bulunduğu İskenderun Deniz er eğitim Merkez Komutanlığı Disiplin Subayına teslim edilmiştir.

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

Disiplin Subayı, Askerî Ceza Kanununun 169 uncu maddesi uyarınca muvakkaten tevkif ederek tutukluların bulunduğu odaya koymuş, bir süre sonra firar sanığı er bulunduğu odadan geceleyin kaçmıştır.

Sanık er hakkında Askerî Savcı tarafından düzenlenen iddianame ile Türk Ceza Kanununun 298-2 nci maddesiyle duruşması yapılmak üzere görevli Askerî Mahkemeye sevk edilmiştir.

Duruşma sırasında Askerî Savcı, Askerî Ceza Kanununun 169 uncu maddesinin Anayasaya aykırılığını ileri sürmüş bu isteğin ciddi olduğu kanısında bulunan mahkeme de itiraz yoluyla sözü geçen maddenin iptalini istemiştir.

Mahkemeler ancak, Anayasa'nın 151 inci ve 44 sayılı kanununun 27 nci maddeleri uyarınca, bakılmakta olan dâvada uygulanacak kanun hükmünü Anayasa'ya aykırı görürler veya bu yoldaki isteğin ciddi olduğuna kanî olurlarsa o kanun hükmünün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilirler.

İptali istenen 169 uncu madde, bakılmakta olan dâvada uygulanacak kanun hükmünü ihtiva etmemektedir.

Türk Ceza Kanununun 298 inci maddesinin ihtiva ettiği, bir kimse bir suçtan dolayı kanun dairesinde tevkif olunduktan sonra kaçarsa, ibaresindeki (Kanun dairesinde) unsurunun bulunup bulunmadığı araştırılırken Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama usulü Hakkındaki 353 sayılı kanunun tutuklamaya taallük eden maddeleri,

Askerî Hâkimler ve Askerî Savcılar Hakkındaki 357 sayılı Kanun Hükümleri ve bu meyanda Askerî Ceza Kanununun 169 uncu maddesi mahkemece incelenecektir.

Mahkeme, bakmakta olduğu dâvada uygulayacağı kanun hükmünün iptalini istiyebilir. O dâva münasebetiyle incelemek zorunda kaldığı kanun hükümlerinin iptalini istemeye yetkisi bulunmamaktadır.

Yetkisizlik yönünden dâvanın reddi gerekeceği düşüncesindeyim.

2- 1930 yılından beri yürürlükte bulunan 1632 sayılı Askerî Ceza Kanunununu, Askerî Suç ve Cezalarından başka Disiplin ve Suç Cezalarını da ihtiva etmekte idi.

Disiplin Suçlarına, disiplin âmirleri tarafından cezalar uygulanıyordu.

334 sayılı Anayasa'nın 138 inci maddesindeki, Askerî Yargı, Askerî Mahkemeler ve Disiplin Mahkemeleri tarafından yürütülür. Hükmünün gereği yerine getirilmek üzere, disiplin mahkemeleri kuruluşu, yaralama usulü ve disiplin suç ve cezaları hakkındaki 477 sayılı kanun çıkarıldı.

Askerî Ceza Kanunundaki disiplin suç ve cezaları yeni kanuna aktarıldı.

Konumuz olan Askerî Ceza Kanununun 169 uncu maddesi, disiplin takibine taallük ettiği halde sözü geçen 477 sayılı kanuna alınmadı.

169 uncu madde aynen şöyledir :

Disiplinin temini için tevkif selâhiyeti

Madde : 169- 168 inci madde hükümlerini bozmamak şartıyla her mafevk emri altında olmayanları da disiplinin temini için muvakkat olarak tevkif etmeye veya ettirmeye selâhiyetlidir. Ancak, bu tevkif keyfiyeti gün ve saati ile derhal mevkufun disiplin âmirine bildirilmelidir.

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

Anayasa'nın 138 inci Maddesi ise Askerî yargının, Askerî Mahkemeler ve Disiplin Mahkemeleri tarafından yürütüleceği hükmünü ihtiva etmektedir.

Bu iki kanun hükmü karşılaştırıldığında 169 uncu maddenin, Anayasa'nın 138 inci maddesi hükmüne aykırı olduğu açıkça görülür.

Bu sebeple bu maddenin iptali gerekir.

Bir üst rütbelinin, emri altında olmayan ast'ı, disipline aykırı durumda gördüğünde onu vevki muvakkat olsun tevkif etmeye veya tevkif ettirmeye tevessül etmesi halinde, o astın, tanımadığı üstün müdahalesine karşı koyması gibi daha vahim ihtilatlara yol açması ihtimaline binaen üst rütbelinin, emri altında olmayan ast'lara disiplin takibi bakımından müdahalede bulunmaması askerlik disiplini yönünden daha hayırlı olur.

Subayların, mensup oldukları garnizonlarında bir takım görev ve yetkileri vardır. Çalışma saatleri içinde görevlerini ifa ve gerektikçe yetkilerini icra ederler.

Subayların, mensup oldukları garnizonlarda bir takım görev ve yetkilerini icra ederler.

Çalışma saatleri sonunda dinlenmeleri için tamamen serbest kalmaları lâzımdır.

Subayların, her yerde her zaman her hangi astın disiplini durumunu kontrol etmekle görevli bulunmaları devamlı huzursuzluklarını mucip olur.

Subayları, belli görevlerinin dışında sınırsız olan böyle yükümlerden azade tutmak her bakımdan faydalı olur.

Bu yönlerden de subaylara, emirleri altında olmayan ast'lar üzerinde disiplin bakımından görev ve yetki tanımamak isabetlidir.

Bu sebeplere binaen çoğunluğun kararına muhalifiz.

2 sayılı kısma katılıyorum.

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Asım Erkan

MUHALEFET ŞERHİ

Her üste emri altında olmayan asker kişiyi disiplinin temini için (muvakkat olarak tevkif etme veya ettirme) yetkisini tanıyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 169. maddesi hükmünün Anayasa'nın 30. maddesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenmiştir.

Karar yerinde iptal konusu hüküm, disiplini bozan bir eylemde âmir olmayan üstlerin doğrudan doğruya disiplin cezası vermeğe yetkili olmayışlarından doğan sakıncaları gidermek ve disiplini sağlamak amacı ile konulmuş olup disiplin hukuku kapsamına giren bu işlemin Anayasa'nın 30. maddesinde kabul edilen kavram içinde tutuklama ve yakalama ile hiç bir ilgisi

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

bulunmadığı, bu hükmün Askeri Ceza Kanununun disiplin cezalarına ilişkin bölümünde yer alışının ve Ceza Hukuku kapsamına giren tutuklama ve yakalamanın ise askerî mahkemelerin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 353 sayılı Kanunla düzenlenmiş oluşunun da bu görüşü destekler durumda olduğu gerekçesine dayanılarak itirazın reddi cihetine gidildiği görülmektedir.

Her şeyden önce usule ilişkin olan bu hükmün Askerî Ceza Kanunun da yer almış olması, niteliğini belli etmekte bir ölçü olamaz.

Gerçi iptal konusu madde metninde (muvakkat olarak tevkif) den söz edilmiş ise de : Metne aynı zamanda disiplini bozan eyleme elkoyan ve ceza verme yetkisi bulunmayan âmir olmayan üstün durumu gün ve saati ile derhal disiplin âmirine bildirmek mecburiyetinin konmuş bulunması, bu işlemin geçici bir tedbir niteliğinde olduğunu açıkça göstermektedir. Çünkü bundan sonra disiplin âmiri yetkisini kullanacaktır. Böyle olunca buradaki (tevkif) deyiminin anlamı, Anayasa'nın 30. maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve hâkim kararına dayanması gereken (tutuklama) olmayıp aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen (yakalama) niteliğinde bulunduğu kolayca anlaşılır. Bu sebeple de Anayasa'ya aykırılık iddiasını bu açıdan incelemek gerekir.

Anayasa'nın 30. madesinin ikinci fıkrasında (yakalama ancak suç üstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir, bunun şartlarını kanun gösterir.) denilmektedir.

İptali istenen 169. madde hükmü, yukarıda açıklanan her iki hali de kapsamına alabilecek niteliktedir. Disiplini bozan eylemlere çoğunlukla suç üstü olarak el konulabileceği gibi askerî disiplinin sağlanmasının gecikmesinden doğan sakıncanın da giderilmesi amacının her zaman gözönünde bulundurulması gerektiğinde tereddüt edilemez.

Yakalama bir tutuklama olmadığını ve şartlarını belli etmek Kanuna bırakılmış bulunduğuna göre itirazın yukarıda anılan gerekçe ile reddi gerekir. Bu nedenlerle çoğunluk görüşüne muhalifiz.

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Muhittin Taylan

MUHALEFET ŞERHİ

Mahkemenin 28/6/1966 günlü ve esas 1963/132 karar, 1966/29 sayılı kararında da bahis konusu olan aynı maddenin Anayasa'ya aykırı bulunduğuna dair mezkûr kararda göstermiş olduğum sebepler dolayısıyla itiraz olunan 169 uncu maddenin iptali gerektiği kanısındayım.

Üye
Celalettin
Kuralmen

Esas Sayısı:1965/42
Karar Sayısı:1966/30

MUHALEFET ŞERHİ

Yukarıdaki karara iki yönden katılmamaktayım :

1- Yargılamada tutulan usul:

Mahkememizin bu kararında, Akdeniz Bölge Komutanlığı Askerî Mahkemesinin, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 169. madesinin Anayasa'nın 30. maddesindeki kurallara aykırı olduğu yolundaki itirazı incelenerek madde hükmünün Anayasa'ya aykırı bir yönü bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

Halbuki daha Önce açılmış olan ve aynı gerekçeye dayanan bir iptal dâvası üzerine söz konusu 169. maddenin Anayasa'nın 30. maddesine aykırı bulunmadığına 28/6/1966 gününde 1963/132 Esas, 1966/29 Karar sayısıyla ve çoğunlukla karar verilmiş bulunmaktadır.

Bu duruma göre Mahkememizce bu dosya üzerinden yeniden inceleme yapılmayarak ve işin esası hakkında yeni bir karar verilemiyerek, daha evvelki karardan bahisle (yeni bir karar verilmesine yer olmadığı) yolunda karar verilmesi gerekirdi.

Bu konudaki düşüncelerim, 26/12/1962 günlü ve 1962/223-122 sayılı ve 28/6/1966 günlü ve 1963/132-1966/29 sayılı kararlara ait muhalefet şarhlerimde geniş surette açıklanmış olup o yazılarda belirttiğim sebeplerle bu kararda uygulanan usule de muhalifim.

2- İstemin esası:

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 169. maddesi hükmünün Anayasa'nın 14. ve 30. maddelerine aykırı bulunduğu, daha Önce, 28/6/1966 günlü ve 1963/132-1966/29 sayılı Anayasa Mahkemesi kararına ait muhalefet şerhimde açıklanmış olduğundan orada yazılı sebeplerle madde hükmünün iptali gerekmektedir.

Bu yüzden kararın esasına da muhalifim.

Üye

Muhittin Taylan